

عنوان مقاله:

ارزیابی راه کارهای مدیریت منابع آب زیرزمینی: مطالعه موردی دشت نریمانی در استان خراسان

محل انتشار:

فصلنامه علوم آب و خاک، دوره 11، شماره 1 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندها:

محمود صبوحی

غلامرضا سلطانی

منصور زیبایی

خلاصه مقاله:

بهره برداری بی رویه از منابع آب زیرزمینی در ایران، بویژه در منطقه مورد مطالعه موجب تخریب این منابع و افت آب های زیرزمینی شده است. در مطالعه حاضر، راه کارهای مختلف مدیریت منابع آب زیرزمینی شامل برداشت آزاد (کنترل نشده)، کنترل بهینه برداشت از آب های زیرزمینی، بهره برداری از آب های زیرزمینی و سیاست مالیاتی، دخالت دولت و کنترل قانونی، مشارکت بهره برداران در کنترل برداشت از آب های زیرزمینی و همکاری دولت و تشکل های بهره برداران مورد مقایسه قرار گرفته است. جهت آزمون تجربی این راه کارها، تابع تقاضای آب چند رکاران دشت نریمانی واقع در استان خراسان برآورد گردید. نتایج به دست آمده از داده های جمع آوری شده و تابع تقاضا مشخص کرد که راه کار "بهره برداری از آب های زیرزمینی و سیاست مالیاتی" نسبت به گزینه های دیگر امکان رسیدن به بهره برداری پایدار از آب های زیرزمینی را فراهم می کند. هم چنین، راه کار مناسب متأثر از خصوصیات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بهره برداران و شرایط کلی حاکم بر جامعه می باشد. از طرف دیگر دنبال کردن هر راه کار الزامات خود را می طلبد. برای راه کار پیشنهادی مطالعه حاضر، نظام کارای مالیاتی ضروری می باشد. براساس نتایج این مطالعه، دولت می تواند از طریق اتخاذ سیاست مناسب مالیاتی، هزینه های جنبی بهره برداری بی رویه از منابع آب زیرزمینی را به خود بهره برداران منطقه منتقل نماید.

کلمات کلیدی:

Open access, Optimal control of groundwater, Water user association, Groundwater management, Water-users participation, Common property, Sustainable use

برداشت آزاد، کنترل بهینه آب زیرزمینی، تشکل بهره برداران، مدیریت منابع آب زیرزمینی، مشارکت بهره برداران، منابع مشترک، بهره برداری پایدار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/1205044>